

HÖGA ELPRISER ?

Järkvissle kraftstation, byggd i trä år 1923.
Foto: Lidens Hembygdsförenings arkiv.

Att elströmmen kommer ur två hål i väggen bekymrar nog inte den moderna människan särskilt mycket. Det som däremot har fått ökad uppmärksamhet under de sista åren är istället de ständigt stigande elpri-serna.

Annat var det för knappt 100 år sedan. Nymodigheten elektriciteten började leta sig ut på landsbygden och "tekniska snillen" i byarna bör-

jade få grepp om den nya revolutionerande tekniken.

År 1923 gick de betrodda i Järkvissle samman för att bygga ett kraftverk om 45 hästkrafter växelström i Kvarnån, på västra sidan av Indalsälven. Kvarnån, som avvattnar Mussjön och på sin väg även Mustjärna, gjorde också tjänst som flottled med sin imponerande flotträna. Noterbart är att det således har funnits ett kraftverk i Järkvissle redan före det nuvarande som invigdes 1959.

För att finansiera kraftverksbygget såldes andelsbevis för 50:- kronor styck (en anse-nlig summa på 1920-talet) till intresserade i byn. Elektriska ledningar drogs till de olika fastigheterna och i varje hem upprättades en eller flera s.k. ljuspunkter (lampor eller vägguttag). Kostnaden var 10:- kronor per år och ljuspunkt. Elmätare förekom inte på den här tiden. Till jul 1923 kunde de första glödlamporna tändas i Järkvissle. Elnätet hade stora svagheter. Vid inkoppling av elslukande maskiner var man tvungen att anmäla i tid så att åtgärder kunde vidtas för att inte hela byn skulle bli strömlös.

Fortsättning sid 21

Andelsbevis i Järkvitsle Elektriska Andelsförening U. P. A. Firmatecknarna: Lars Petter Backlund var handlare i Järkvissle. Erik Adolf Sellén var skraddare. Sven Edvall var skogsinspektör och initiativtagare till elektrifieringen av byn. Om skraddaren Sellén berättas att han fick 220 volt till sin gård (istället för det vanliga 127 volt) för att han hade ett elektriskt stryckjärn som drog mycket ström

SÄTTNA-ELTJÄNST

Hans-Erik 070-2687556

Kovland

www.annanorbergsbuss.com

Anna
NORBERGS
Buss AB

Tel 060-61 51 47

Vi har bussen som behövs vid:

- konferens
- kundträff
- kickoff
- Teaterresor
- skolresor
- gruppresor
- m.m.

Vi skräddarsyr resan utifrån kundens önskemål

Fortsättning från sid 14

År 1937 brann stationsbyggnaden (som var byggd i trä) ner till grunden. Kraftstationen byggdes upp på nytt, nu av murtegel. Under byggtiden, sommaren 1937, var Järkvissle by helt strömlös. I början av 1940-talet inlöstes stationen av Statens Vattenfallsverk. När inloppstuben frös en kort tid därefter blev det slutet för Järkvissle kraftstation och byn koplades in på riksnätet istället. Ännu idag kan man från den höga bron över Kvarnån se resterna av kraftverkets dammkonstruktion. Av själva stationen återstår idag endast några få raserade murstenar.

Järkvissle var inte enda byn längs Indalsälven som anlade kraftverk under de första decennierna av 1900-talet. Sillre, Kväcklingen, Indal och Nilsböle mfl. är exempel på stora lokala satsningar. Nilsböle kraftverks vackra stationsbyggnad kan ännu idag ses vid färd på riksväg 86.

Abropå elpriserna; priset per ljuspunkt (10:- per år) förblev oförändrat så länge som kraftstationen var i Järkvissle bys ägo (således i nästan 20 år)!!!

Tack till Erik Edvall, Järkvissle för informationen till denna artikel. /Arne Johansson